

PERSPEKTIVE EKONOMSKE SARADNJE U CEFTA REGIONU

- Primena CEFTA sporazuma pozitivno deluje na poslovnu klimu u regionu, u smislu intenziviranja robne razmene Srbije sa CEFTA članicama. Potpisnice Sporazuma CEFTA, po značaju su drugi spoljnotrgovinski partner Srbije u razmeni sa svetom, posle Evropske Unije.
- Koristeći potencijale CEFTA sporazuma, Srbija može uspostaviti čvršću i plodniju proizvodnu saradnju u Regionu u cilju plasmana zajednički proizvedenih proizvoda u regionu na tržište EU i ostala tržišta u svetu. Jedan od oblika borbe protiv globalne krize može i treba da bude unapređenje regionalne ekonomske saradnje.
- Trgovina u Regionu opterećena je brojnim preprekama koje otežavaju stvaranje zone slobodne trgovine u skladu sa CEFTA sporazumom. Prema odredbama ovog Sporazuma, necarinske barijere treba identifikovati i otkloniti, na čemu intenzivno rade privredne komore u saradnji sa državnim organima. Srbija, kao dominantan izvoznik hrane u CEFTA regionu ima najveći interes za otklanjanje barijera u trgovini poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. Rešenje za brži protok roba, do momenta potpune harmonizacije propisa iz oblasti infrastrukture kvaliteta sa direktivama EU, treba tražiti u sklapanju sporazuma o međusobnom priznavanju sertifikata.
- CEFTA sporazum stvara uslove za privlačenje investicija, razvoj infrastrukture, poboljšanje poslovnog imidža Srbije i Regiona u svetu i obezbeđenje jeftinijih i kvalitetnijih proizvoda. Primena Sporazuma odlična je priprema za proces integracije Srbije i ostalih CEFTA članica u EU.
- Do 2020. godine ne mogu se očekivati bitnije promene u našoj regionalnoj usmerenosti izvoza. Udeo EU i Ruske Federacije trebalo bi da se poveća, ali udeo CEFTA-e da se smanji. Rast udela izvoza u EU biće posledica rasta intraindustrijske trgovine, u Rusku Federaciju većeg stepena korišćenja povoljnog trgovinskog pristupa tom tržištu. Pad udela zemalja CEFTA biće posledica relativne zasićenosti tržišta postojećim nivoom razmene. Procene iznesene u studiji „Postkrizni model privrednog rasta i razvoja Srbije 2011-2020“ ukazuju na moguće stope rasta izvoza u zemlje koje danas čine CEFTA sporazum u narednoj deceniji. Naime, pri godišnjoj stopi rasta robnog izvoza od 10,6% 2008-2020, robni izvoz u CEFTA rastao bi nešto sporije 8,6% (u EU nešto brže 11%), pa bi se udeo CEFTA smanjio sa trećine u 2008. na 27% u 2020. godini.
- Moraju se pronalaziti novi potencijali za spoljnu trgovinu, obnavljanjem starih i formiranjem novih proizvodno-procesnih veza, kao i osvajanjem trećih tržišta.
- Do sada je najveće koristi od primene CEFTA sporazuma imala Hrvatska. Njen udeo prelazi 40%. Hrvatske kompanije su najlakše ostvarile koristi od slobodnog poslovanja na jedinstvenom tržištu.